YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
24 päivänä tammikuuta 2002 *

Asiassa C-466/99,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään L. Ström ja G. Bisogni, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Italian tasavalta, asiamiehenään U. Leanza, avustajanaan avvocato dello Stato P. G. Ferri, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY (EYVL L 194, s. 39) 7 artiklan mukaisia velvoitteitaan, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna 18.3.1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/156/ETY (EYVL L 78, s. 32), vaarallisista jätteistä 12 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY (EYVL L 377, s. 20)

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

6 artiklan mukaisia velvoitteitaan eikä pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY (EYVL L 365, s. 10) 14 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole ilmoittanut komissiolle jätteiden ja vaarallisten jätteiden sekä pakkausten ja pakkausjätteiden huoltoa ja niistä huolehtimista koskevia suunnitelmia,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. Colneric sekä tuomarit R. Schintgen ja V. Skouris (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: J. Mischo,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan komission, asiamiehinään L. Ström ja Stancanelli ja Italian tasavallan, asiamiehenään avvocato dello Stato G. Aiello, 12.7.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.9.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 3.12.1999 ja jossa se vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italian tasavalta ei ole noudattanut jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY (EYVL L 194, s. 39) 7 artiklan mukaisia velvoitteitaan, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna 18.3.1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/156/ETY (EYVL L 78, s. 32; jäljempänä muutettu direktiivi 75/442/ETY), vaarallisista jätteistä 12 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY (EYVL L 78, s. 32) 6 artiklan mukaisia velvoitteitaan eikä pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY (EYVL L 365, s. 10) 14 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole ilmoittanut komissiolle jätteiden ja vaarallisten jätteiden sekä pakkauksien ja pakkausjätteiden huoltoa ja niistä huolehtimista koskevia suunnitelmia.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Muutettu direktiivi 75/442/ETY

2 Muutetun direktiivin 75/442/ETY tarkoituksena on varmistaa jätteistä huolehtiminen ja niiden hyödyntäminen ja jätteen tuottamisen rajoittamiseen tähtäävien toimenpiteiden edistäminen erityisesti edistämällä puhtaita teknologioita ja tuotteita, jotka voidaan kierrättää ja käyttää uudelleen.

3 Direktiivillä 91/156 muutetun direktiivin 75/442 7 artiklan 1 ja 2 kohdassa, sellaisina kuin ne ovat ensiksi mainitulla direktiivillä muutettuina, säädetään seuraavaa:

"1. Edellä 3, 4 ja 5 artiklassa mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi on 6 artiklassa tarkoitettua toimivaltaista viranomaista tai viranomaisia vaadittava laatimaan niin pian kuin mahdollista yksi tai useampia jätehuoltosuunnitelmia. Näiden suunnitelmien on käsitettävä erityisesti seuraavat asiat:

— hyödynnettävien tai käsiteltävien jätteiden lajit, määrät ja alkuperä;

— yleiset tekniset vaatimukset;

— tietynlaisia jätteitä varten mahdollisesti tarvittavat erityisjärjestelyt;

— sopivat paikat tai laitokset jätteistä huolehtimiseksi.

Suunnitelmat voivat koskea esimerkiksi:

— luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, joilla on jätteenkäsittelyyn tarvittava pätevyys;

— jätteiden hyödyntämis- ja huolehtimistoiminnan arvioituja kustannuksia;

— sopivia keinoja jätteiden keräilyn, lajittelun ja käsittelyn järkeistämisen edistämiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on oltava tarvittaessa yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden ja komission kanssa tällaisten suunnitelmien laatimiseksi. Niiden on ilmoitettava näistä suunnitelmista komissiolle."

4 Direktiivin 91/156/ETY 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 1.4.1993.

*Direktiivi 91/689/*ETY

5 Direktiivin 91/689/ETY 1 artiklan 1 kohdan mukaan sen tavoitteena on vaarallisten jätteiden valvottua hoitoa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen.

6 Direktiivin 91/689/ETY 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Toimivaltaisten viranomaisten on direktiivin 75/442/ETY 7 artiklan mukaisesti laadittava joko erillisinä tai osana yleisiä jätehuoltosuunnitelmia vaarallisten jätteiden kuljetusta ja käsittelyä koskevat suunnitelmat ja pidettävä ne yleisesti saatavilla.

2. Komissio suorittaa näiden suunnitelmien keskinäisen vertailun erityisesti huolehtimis- ja hyödyntämismenetelmien osalta. Komissio antaa pyynnöstä tietoja jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille."

7 Direktiivin 91/689/ETY 10 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään, että jäsenvaltioiden on toteutettava direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet ennen 12.12.1993. Neuvoston direktiivin 94/31/EY (EYVL L 168, s. 28), joka annettiin 27.6.1994 ja jolla muutettiin direktiiviä 91/689/ETY, 1 artiklan 1 kohdassa tämä määräaika siirrettiin päättyväksi 27.6.1995.

Direktiivi 94/62/EY

8 Direktiivin 94/62/EY tarkoituksena on sen 1 artiklan 1 kohdan mukaan pakkauksista ja pakkausjätteistä huolehtimista koskevien kansallisten toimenpiteiden yhdenmukaistaminen, jotta voitaisiin toisaalta ehkäistä ja lieventää niiden vaikutuksia jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden ympäristöön ja varmistaa näin ympäristönsuojelun korkea taso ja toisaalta taata sisämarkkinoiden toiminta ja ehkäistä kaupan esteiden syntyminen sekä kilpailun vääristyminen ja rajoittuminen yhteisössä.

9 Direktiivin 94/62/EY 14 artiklassa, jonka otsikko on "Jätehuoltosuunnitelmat", säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on tässä direktiivissä tarkoitettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti sisällytettävä direktiivin 75/442/ETY 7 artiklan mukaisesti laatimiinsa jätehuoltosuunnitelmiin erityinen luku pakkauksista ja pakkausjätteistä huolehtimisesta — — ."

10 Direktiivin 94/62/EY 22 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan ennen 30 päivää kesäkuuta 1996. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä."

Asian taustalla olevat tosiseikat ja oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

11 Noudattaakseen muutetun direktiivin 75/442/ETY ja direktiivien 91/689/ETY ja 94/62/EY mukaisia velvoitteitaan Italian viranomaiset lähettivät komissiolle joukon alueellisia jätehuoltosuunnitelmia.

12 Komissio ei saanut Sisilian ja Basilicatan alueita koskevia suunnitelmia eikä neljää Toscanan alueen maakuntaa, nimittäin Firenzeä, Livornoa, Pisaa ja Luccaa, koskevia suunnitelmia. Lisäksi se katsoi, että tietyt sille toimitetuista suunnitelmista olivat epätäydellisiä. Tämän vuoksi se osoitti 14.1.1998 päivätyllä kirjeellään Italian tasavallalle virallisen huomautuksen, jossa se kehotti tätä esittämään kahden kuukauden kuluessa huomautuksensa niistä muutetun direktiivin 75/442/ETY 7 artiklan, direktiivin 91/689/ETY 6 artiklan ja direktiivin 94/62/EY 14 artiklan laiminlyönneistä, joista sitä arvosteltiin virallisessa huomautuksessa.

13 Koska Italian hallitus ei vastannut viralliseen lausuntoon, komissio osoitti 21.10.1998 päivätyllä kirjeellään Italian tasavallalle perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet perustellun lausunnon noudattamiseksi kahden kuukauden määräajassa sen tiedoksiannosta. Koska Italian tasavalta ei vastannut tähän lausuntoon, komissio nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Väitetty jäsenyysvelvoitteiden laiminlyönti ja yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

14 Komissio totesi kanteessaan, että on riidatonta, että Italian tasavallan oli toimitettava sille tiedot, jotka koskivat niiden muutetun direktiivin 75/442/ETY 7 artiklan, direktiivin 91/689/ETY 6 artiklan ja direktiivin 94/62/EY 14 artiklan säännösten mukaisten suunnitelmien laatimista, jotka koskivat jätteiden, vaarallisten jätteiden, pakkausten ja pakkausjätteiden hyödyntämistä.

15 Kaikkia näitä suunnitelmia ei ollut toimitettu komissiolle edes sen jälkeen, kun perusteltu lausunto oli osoitettu Italian tasavallalle. Italian tasavalta on näin ollen laiminlyönyt yhteisön oikeuden mukaisia jäsenyysvelvoitteitaan.

16 Italian hallitus ei puolustuksessaan kiistä sitä, että kanteessa kuvattu tilanne merkitsee muutetun direktiivin 75/442/ETY ja direktiivien 91/689/ETY ja 94/62/EY mukaisten velvoitteiden laiminlyöntiä. Italian hallitus väittää kuitenkin, että komission esittämät seikat eivät ole riittäviä sellaisen päätelmän tekemiseen, että voitaisiin todeta näiden kolmen direktiivin mukaisten velvoitteiden kokonaisvaltainen ja yhdenmukainen laiminlyönti.

17 Italian hallitus väittää, että kanteessa kuvattu tilanne osoittaa ainoastaan direktiivin 94/62/EY mukaisten velvoitteiden kokonaan noudattamatta jättämistä. Sitä vastoin muutetun direktiivin 75/442/ETY ja direktiivin 91/689/ETY mukaisten velvoitteiden osalta on kysymyksessä vain osittainen noudattamatta jättäminen, koska komissio on todennut suunnitelman puuttumisen ainoastaan kahdelta alueelta ja sisällöltään riittämättömän suunnitelman seitsemän alueen osalta.

18 Ottaen huomioon Italian hallitukseen puolustuksessaan omaksuman kannan komissio supisti jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa vaatimustaan ja täsmensi, että siltä osin kuin kysymys on muutetun direktiivin 75/442/ETY 7 artiklan ja direktiivin 91/689/ETY 6 artiklan säännöksistä, vaatimus koski vain Sisilian ja Basilicatan alueita. Calabrian, Lazion, Lombardian, Puglian, Sardinian, Toscanan ja Veneton alueista, joiden osalta oli toimitettu epätäydelliset suunnitelmat, komissio ilmoitti aikovansa suorittaa erilliset tutkimukset.

19 Edellä esitetystä seuraa, että Italian hallitus ei ollut perustellussa lausunnossa säädetyn määräajan päättyessä ilmoittanut komissiolle tietoja, jotka koskevat jätteiden ja vaarallisten jätteiden jätehuoltosuunnitelmia ja jätteistä ja vaarallisista jätteistä huolehtimista koskevia suunnitelmia Sisilian ja Basilicatan alueiden osalta, eikä tietoja, jotka koskevat pakkausten ja pakkausjätteiden jätehuoltosuunnitelmia kaikkien Italian alueiden osalta.

20 Näin ollen on todettava, että Italian tasavalta ei ole noudattanut muutetun direktiivin 75/442/ETY 7 artiklan mukaisia velvoitteitaan, direktiivin 91/689/ETY 6 artiklan mukaisia velvoitteitaan eikä direktiivin 94/62/EY 14 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole ilmoittanut komissiolle tietoja, jotka koskevat jätteiden ja vaarallisten jätteiden jätehuoltosuunnitelmia ja jätteistä ja vaarallisista jätteistä huolehtimista koskevia suunnitelmia Sisilian ja Basilicatan alueiden osalta, eikä tietoja, jotka koskevat pakkausten ja pakkausjätteiden jätehuoltosuunnitelmia kaikkien Italian alueiden osalta.

Oikeudenkäyntikulut

21 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Italian tasavalta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Italian tasavalta ei ole noudattanut jätteistä 15 päivänä heinäkuuta 1975 annetun neuvoston direktiivin 75/442/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 18.3.1991 annetulla neuvoston direktiivillä 91/156/ETY, 7 artiklan mukaisia velvoitteitaan, vaarallisista jätteistä 12 päivänä joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/689/ETY 6 artiklan mukaisia velvoitteitaan eikä pakkauksista ja pakkausjätteistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/62/EY 14 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole ilmoittanut tietoja, jotka koskevat jätteiden ja vaarallisten jätteiden jätehuoltosuunnitelmia ja jätteistä ja vaarallisista jätteistä huolehtimista koskevia suunnitelmia Sisilian ja Basilicatan alueiden osalta, eikä tietoja, jotka koskevat pakkausten ja pakkausjätteiden jätehuoltosuunnitelmia kaikkien Italian alueiden osalta.**

2) **Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Colneric Schintgen Skouris

Julistettiin Luxemburgissa 24 päivänä tammikuuta 2002.

R. Grass N. Colneric

kirjaaja toisen jaoston puheenjohtaja